

פרק 14

ניירות ערך הנסחרים בבורסה תוכן עניינים

עמוד	
181	14.1 מיסוי שוק ההון - רפורמה במס .....
181	14.1.1 הכנסות ממכירת ניירות ערך בשוק ההון - הבורסה בתל-אביב .....
182	14.1.2 הכנסות ממכירת ניירות ערך זרים בשוק ההון - הבורסה בחו"ל .....
183	14.1.3 חישוב רווח הון בעסקה עתידית .....
184	14.1.4 הפסדי הון מניירות ערך .....
184	14.2 תחולת חוק התיאומים - סעיף 27(ג) לחוק התיאומים לאחר תיקון מספר 11 .....
185	14.3 עתוי מכירת ניירות ערך הנסחרים בבורסה .....
185	14.4 מיסוי השקעות בקרנות נאמנות .....
185	14.4.1 כללי .....
185	14.4.2 קרן חייבת - קרן שרווחיה והכנסותיה חייבים במס ברמת הקרן .....
186	14.4.3 קרן פטורה - קרן שרווחיה והכנסותיה פטורים ממס ובעלי היחידות חייבים במס .....
188	14.4.4 קרן מעורבת - קרן שרווחיה והכנסותיה חייבים במס חלקי ובעלי היחידות חייבים ביתרת המס .....
189	14.4.5 חישוב רווח ההון לבעל היחידות .....
189	14.4.6 קרנות נאמנות תושבות חוץ .....
190	14.4.7 תפעול וגביה .....
190	14.4.8 טבלה מסכמת בעל היחידה .....
190	14.5 רישום מניות למסחר בבורסה כמכירה - דיווח .....
190	14.5.1 הוראות החב"ק .....
191	14.5.2 הפעלת האופציה של תשלום המס בעת המכירה לעניין סעיף 101, בהעדר בקשה מטעם הנישום לדחיית המס כנדרש - פס"ד רוזנבוים אברהם .....

תוכן עניינים (המשך)

עמוד

191	..... 14.5.3 תיקון סעיף 101 לפקודה - סגירת פרצת מיסוי
191	..... 14.6 מניות שהוחזקו לפני רישומן למסחר בבורסה בישראל ומחוץ לישראל - סעיף 101 והשפעת הרפורמה במס
193	..... 14.7 קביעת העלות של ניירות ערך - פיפו, ליפו, ממוצע נע, זיהוי ספציפי
בהקשר זה ראה גם:	
41	..... 3.2 הנפקת מניות/אופציות לעובדים
195	..... פרק 15 - חוק התיאומים בשל אינפלציה (פרק ב') והתקנות הדולריות
	..... חוברת משרדנו עלון מידע 98-20 - סעיף 1.1 - תיקון סעיף 6 לחוק התיאומים (בעקבות תיקון מספר 11 לחוק) מיסוי ניירות ערך שחירים

14. ניירות ערך הנסחרים בבורסה

14.1 מיסוי שוק ההון - הרפורמה במס

(החל מ-1.1.2003 למעט אם צויין אחרת)

14.1.1 הכנסות ממכירת ניירות ערך בשוק ההון - הבורסה בתל אביב

א. כללי

יוטל מס על רווחי הון ממכירת ניירות ערך הנסחרים בבורסה בתל אביב בידי יחידים וחברות שסעיף 6 לחוק התיאומים או הוראות לפי סעיף 130א לפקודה ("התקנות הדולריות") אינו חל בקביעת הכנסתם (להלן - נישומים שהיו פטורים).

מס כאמור יחול גם לגבי עסקאות עתידיות מסויימות.

לגבי הסקטור העסקי ומוסדות הציבור לא יחול שינוי.

הוראות מעבר מיוחדות לעניין אג"ח סחיר (לרבות אג"ח להמרה), נייר ערך מסחרי ומק"מ

ראוי לציין, כי נקבעו הוראות מעבר מיוחדות לעניין איגרת חוב, נייר ערך מסחרי ומילווה קצר מועד, באופן שריווח הון ממכירתם ימוסה רק במכירה או בפדיון החל ביום 1 בינואר 2004 ואילך.

לגבי איגרות חוב שהונפקו עד ליום 8 במאי 2000, ימשיך לחול פטור ממס בלא תלות במועד המכירה.

ב. שיעור המס

הכלל - מס בשיעור של 15%

על ריווח ההון הריאלי במכירת ניירות ערך על ידי נישומים שהיו פטורים, יחול מס בשיעור של 15% (בכפוף לחריגים מסויימים) בהתקיים התנאים הבאים:

- לא נתבעו הוצאות מימון;
- המכירה אינה לקרוב.

מכשירים שאינם צמודים - מס בשיעור של 10%

על ריווח ההון, האינפלציוני והריאלי, במכירת איגרת חוב, נייר ערך מסחרי או מילווה קצר מועד, הרשומים למסחר בבורסה, ואינם צמודים למדד באופן מלא או חלקי, יוטל מס בשיעור של 10%.

ג. ניירות ערך שנרכשו לפני היום הקובע

המחיר המקורי של נייר ערך שנרכש לפני יום התחילה (ובמכירתו חל פטור ממס אלמלא הוראות הרפורמה) יהיה המחיר הממוצע בבורסה של הנייר בשלושת הימים שקדמו ליום התחילה, ובלבד שנקבעו הוראות מיוחדות למקרה בו יוכח כי המחיר הממוצע האמור נמוך מעלותו המתואמת של נייר הערך.

באופן כזה, ריווח ההון שנצמח טרם יום התחילה יהיה פטור ממס.

ד. שיעור המס כאשר נתבעו הוצאות מימון

יחיד - יחול מס ריווחי הון בשיעור של 25%.

במכירת ניירות ערך על ידי חברה יחול לדעתנו, סעיף 6 לחוק התיאומים באופן שיוטל מס בשיעור של 36%, אם כי עשויה להיות פרשנות אחרת.

התנאים בהם תותרנה הוצאות מימון ואחרות (המלצות הרפורמה)

(טרם אושר בחקיקה - בהתאם לתקנות אשר צפויות להיחקק ובכפוף לנוסחן הסופי)

הוצאות ריבית ריאלית והוצאות ישירות אחרות ששולמו, יותרו בכפוף למספר תנאים:

- ניירות הערך הוחזקו בחשבון בנק נפרד לתקופה של מעל 12 חודשים;
- ההוצאות מתייחסות לתקופה שבה הוחזקו הניירות בחשבון נפרד כאמור;
- ניתן לזהות ולייחס את ההלוואה למימון רכישת ניירות הערך.

ה. ניירות ערך הנסחרים בבורסה בת"א - תושבי חוץ

תושבי חוץ המוכרים ניירות ערך נסחרים בבורסה בת"א, יהיו פטורים ממס רווח הון. הפטור יחול ללא תלות בקיום אמנה בין ישראל לבין מדינת תושבות משקיע החוץ.

14.1.2 הכנסות ממכירת ניירות ערך זרים בשוק ההון - הבורסה בחו"ל

במכירת ניירות ערך זרים שנרכשו או יירכשו עד לתום שנת המס 2006 (להלן - יום המעבר), שיעור המס על רווח ההון הריאלי יהיה כדלקמן:

נמכר נייר ערך כאמור לפני שנת המס 2007 - 35%;

נמכר נייר ערך כאמור בשנת המס 2007 ואילך - על חלק רווח ההון הריאלי שעד יום המעבר - 35%, ועל יתרת רווח ההון הריאלי - 15%.

להלן טבלה המרכזת את שיעורי המס על רווחי הון מניירות ערך בשוק ההון - השוואת הדין הישן אל מול הדין החדש

חברה תושבת ישראל חל חוק התאומים		חברת תושבת ישראל לא חל חוק התאומים		יחיד תושב ישראל		נתונים נוספים	סוג נייר הערך
הדין החדש	הדין הישן	הדין החדש	הדין הישן	הדין החדש	הדין הישן		
36%	36%	פטור	פטור	פטור	פטור	מכירה עד תום 2003	מלווה קצר מועד
36%	36%	10%	פטור	10%	פטור	מכירה החל מ-2004	
36%	36%	פטור	פטור	פטור	פטור	מכירה עד תום 2003	אג"ח נסחרות בבורסה בת"א (שקליות)
36%	36%	10%	פטור	10%	פטור	מכירה החל מ-2004	
36%	36%	פטור	פטור	פטור	פטור	מכירה עד תום 2003	אג"ח הנסחרות בבורסה בת"א (צמודות)
36%	36%	15%	פטור	15%	פטור	מכירה החל מ-2004	
36%	36%	15%	פטור	15%	פטור	-	ניירות ערך סחירים בת"א
36%	36%	36%	36%	35%	35%	מכירה עד תום 2006	ניירות ערך זרים
36%	36%	15%	36%	15%	35%	מכירה החל מ-2007	נסחרים בחו"ל
25%	36%	25%	36%	25%	עד 50%	בישראל	ניירות ערך לא
25%	36%	25%	36%	25%	עד 50%	בחו"ל	סחירים

הערות המתייחסות לטבלה לעיל:

1. **מלווה קצר מועד** - הוראות הדין החדש יחולו רק על מלוות קצרי מועד שהונפקו אחרי ה-8 במאי 2000.
2. **אגרות חוב** - הוראות הדין החדש יחולו רק על אגרות חוב שהונפקו אחרי ה-8 במאי 2000.
3. שיעור מס מופחת של 15% יחול בהנחה שהאמור לעיל מתקיים:
  - א. לא נתבעו הוצאות מימון;
  - ב. המכירה אינה לקרוב.
4. **ניירות ערך זרים** - שיעורי מס מופחת של 15% יחול החל משנת 2007 ועל חלק הרווח המיוחס לתקופה מיום 1.1.2007.
5. **ניירות ערך לא סחירים** - שיעור מס מופחת של 25% יחול על הרווח המיוחס לתקופה מהיום הקובע (1.1.2003) ועד המכירה בפועל.

14.1.3 חישוב רווח הון בעסקה עתידית

יום הרכישה של העסקה העתידית שתחילתה לפני המועד הקובע (1/1/2003), הוא המועד הקובע. שווי הרכישה של עסקה עתידית, לעניין חישוב רווח ההון בעת מימושה, שווה למוצע שוויה של אותה עסקה בתום שלושת ימי העסקים שקדמו למועד הקובע.

במידה שהסכום ששולם עבור העסקה העתידית, כשהוא מתואם עד למועד הקובע, גבוה מהסכום שנקבע על פי ממוצע שווי אותה עסקה בשלושת הימים שקדמו למועד הקובע, יראו בהפרש כתשלומים ששולמו עבור אותה עסקה.

הפסד שהיה נוצר אילו העסקה העתידית היתה נמכרת ביום הקובע, יותר בקיזוז רק כנגד רווח הון שנוצר כתוצאה ממכירת עסקה עתידית לאחר היום הקובע.

14.1.4 הפסדי הון מניירות ערך

הפסד מניירות ערך ישראלים יעשה לפי שיטת הזיכוי על ההפסד: כלומר, לפי שיעור המס שהיה צריך להשתלם נייר הערך. הזיכוי יעבור נומינלי לשנים הבאות, ללא מגבלת זמן. תשומת הלב מופנית לכך כי לא ניתן לקזז את המס (15% / 10%) הגלום בהפסד ההון ממכירת ניירות ערך סחירים, כנגד המס (25%) החל על ריבית ודיבידנד מניירות ערך אלו (למרות שיתכן שחלוקת הריבית והדיבידנד, היא זו שגרמה לירידת הערך ולהפסד ההון). ניתן לבחור שלא לקזז הפסד עסקי מול רווח מניירות ערך.

עד שנת 2006 יקוזזו הפסדים מניירות ערך בשני סלים נפרדים: סל נפרד בגין ניירות ערך ישראלים (כולל ניירות ערך ישראלים הנסחרים בחו"ל) וסל נפרד בגין ניירות ערך זרים. החל משנת 2007 שני הסלים יאוחדו לסל אחד לקיזוז (בשיטת הזיכויים כני"ל), כולל בגין ריבית ודיבידנד.

14.2 תחולת חוק התיאומים - סעיף 27(ג) לחוק התיאומים לאחר תיקון מספר 11

סעיף 6 לחוק התיאומים דן בחיוב במס בגין רווחים מניירות ערך סחירים בידי נישום שהוראות פרק ב' לחוק התיאומים חלות בקביעת הכנסתו.

נישום שהוראות פרק ב' לחוק לא חלות בקביעת הכנסתו, ימוסה כפי שהוסבר קודם בתחילת פרק זה.

תחולתו של חוק התיאומים, נקבעת על פי סעיף 27 לחוק זה, יצוין כי בתיקון מספר 11 לחוק התיאומים צומצמו ההוראות המאפשרות לצאת מתחולת חוק התיאומים לגבי נישומים שיש בידם ניירות ערך סחירים בשנת המס. להלן נוסח סעיף 27(ג) לאחר התיקון האמור:

27" .אי תחולה על נישומים מסוימים

(א) ...

(ב) ...

(ג) הוראות חוק זה לא יחולו על נישומים כמפורט להלן שלא תבעו בשנת המס ניכוי הוצאות ריבית, אלא אם כן הודיעו בכתב לפקיד השומה, עם הגשת הדוח לפי סעיף 131 לפקודה לשנת המס, שבחרו כי יחולו עליהם הוראות חוק זה:

- (1) נישום שאין לו הכנסה מעסק ושלא היו בידיו בשנת המס ניירות ערך;
- (2) חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, החייבת לנהל את פנקסי חשבונותיה לפי תוספת ה' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות מס' 2), התשל"ג-1973, ושלא היו בידה בשנת המס ניירות ערך;
- (3) יחיד או שותפות שכל שותפיה במשך כל שנת המס הם יחידים, ובלבד שאינם חייבים לנהל את פנקסיהם לפי השיטה הכפולה;
- (4) חברה שכל בעלי מניותיה במשך כל שנת המס הם יחידים ואין לה הכנסה מעסק;

לעניין זה, "נייר ערך" - כהגדרתו בסעיף 6(א).

14.3 עיתוי מכירת ניירות ערך הנסחרים בבורסה

מכירת ניירות ערך בהם צפוי הפסד ריאלי עשויה ליצור יתרון למשקיע על ידי הקדמת קיזוז הפסדים מרווחים ריאליים מניירות ערך אחרים.

14.4 מיסוי השקעות בקרנות נאמנות

14.4.1 כללי

החל מה-1 בינואר 2003 (להלן - "יום המעבר"), מוסדר נושא מיסוי הקרן ובעלי היחידות בפקודת מס הכנסה וחוק התיאומים בלבד. במקביל, בוטלו ההוראות שעניינן מיסוי הקרן ובעלי היחידות בחוק השקעות משותפות.

השינוי מגדיר שלושה סוגי קרנות נאמנות: קרן פטורה, קרן מעורבת, קרן חייבת. לסיווג הקרן ישנן השלכות על מיסוי הקרן ומיסוי בעלי היחידות לסוגיהם.

קרנות שיחידותיהן הוצעו לציבור בטרם יום המעבר, יהפכו כברת מחדל לקרנות נאמנות חייבות, מיום המעבר ואילך, אלא אם הודיעו כי ברצונן לבחור במסלול אחר (קרן נאמנות מעורבת או פטורה). קרנות חדשות, ששנת פעילותן הראשונה לאחר יום המעבר, סוג הקרן יקבע על ידי מנהל, וזאת לפני תחילת שנת הפעילות הראשונה של הקרן.

14.4.2 קרן חייבת - קרן שרווחיה והכנסותיה חייבים במס ברמת הקרן

1. מיסוי ברמת הקרן

על הכנסתה החייבת יחולו שיעורי המס שהיו חלים על הכנסות משוק ההון בידי יחיד שההכנסה אינה הכנסה לפי סעיף 12(1) לפקודה בידי, והיחידה אינה יחידה בעסק.

להלן מספר הוראות נוספות באשר לחבות במס במישור הקרן החייבת:

א. בחישוב הכנסתה החייבת של קרן חייבת לא יותרו בניכוי כל הוצאות ריבית או הפרשי הצמדה מכל סוג שהוא.

ב. תקנות מס הכנסה (קביעת שיעורי מס להכנסות מסויימות של קרן נאמנות חייבת ושל קרן נאמנות מעורבת), (להלן - **תקנות שיעור המס**), קובעות, כי יחול מס בשיעור של 15% על הכנסות מדמי השאלה בידי קרן נאמנות חייבת (וזאת על אף שבידי יחידים הכנסות אלה חייבות בשיעור המס השולי).

ג. חישוב הפסד הון ממכירת נייר ערך זר בשנת 2003 בלבד, יערך במט"ח לפי השער היציג (של מטבע הרכישה) ביום המכירה.

ד. הפסד מניירות ערך זרים שנצבר בקרן עד ליום 31/12/2002 (הפסד צבור), יותר בקיזוז מרווח הון מניירות ערך זרים. בהתאם לאמור בסעיף 105טו לפקודה ובהתאם למגבלה שנקבעה בסעיף 129ד לפקודה. על פי המגבלה, יותר בקיזוז בשיעור של עד 40% מההפסד הצבור בכל אחת משנות המס 2003 ו-2004. הפסד כאמור שלא קוזז, יקוזז בשנת המס הבאה ללא כל מגבלה.

2. קרן נאמנות חייבת לתושב חוץ

צו מס הכנסה (פטור ממס על הכנסות מסויימות של קרן נאמנות חייבת לתושבי חוץ), (להלן - הצו) קובע הוראות בדבר מיסוי קרן חייבת המיועדת לתושבי חוץ בלבד) (להלן - "קרן תושבי חוץ").

קרן תושבי חוץ היא קרן נאמנות שקיבלה את אישור הנציב, שעל פי תשקיף הנפקתה מיועדת לתושבי חוץ בלבד שמילאו טופס הצהרה על היותם תושבי חוץ. באחריות המפיץ לוודא כי אכן מולא הטופס. יחידות הקרן ירכשו אך ורק מחשבון תושב חוץ בלבד.

הצו קובע הוראות פטור ממס על הכנסות ורווחים בידי קרן תושבי חוץ. ההוראות, מעניקות פטור ממס על אותם אפיקי השקעה שתושב חוץ היה פטור ממס מהם אילו השקיע ישירות. כך הקרן תהיה פטורה ממס על ריבית מפקדון במט"ח בתאגיד בנקאי. (במקביל לפטור שהוענק לתושב חוץ), פטורה ממס על רווח מניירות ערך זרים כהגדרתם בסעיף) (רווח הון, ריבית, הפרשי הצמדה ודיבידנד), פטורה ממס על רווח ממכירת ניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה בתל-אביב וממכירת עסקה עתידית הנסחרת בבורסה בתל-אביב.

מובהר כי, הפסדים ממכירת נכסים שרווח ההון מהם פטור ממס בקרן תושבי חוץ לא יותרו בקיזוז בכל צורה שהיא כנגד כל הכנסה.

3. מיסוי ברמת בעל היחידה

רווחים שחילק מנהל הקרן, וכן רווח הון ריאלי ממכירה או מפדיון של יחידה - רווחים כאמור יהיו פטורים בידי בעל יחידה שהוא יחיד וההכנסה אינה מהווה בידי הכנסה לפי סעיף 12(1) לפקודה, והיחידה אינה יחידה בעסקו, או בידי גוף מהגופים המנויים בסעיף 9(2) לפקודה (רשות מקומית, קופת גמל, מוסד ציבורי).

לגבי מי שחלות בקביעת הכנסתו הוראות פרק ב' לחוק התיאומים, יחול מס בשיעור מלא (בדומה לדין החל טרם הרפורמה). חברות שהוראות פרק ב' לחוק התיאומים אינן חלות בקביעת הכנסתן ישלמו מס חברות מלא (בשיעור של 36%) על הרווחים המחולקים מקרן הנאמנות החייבת ובשיעור מס רגיל על רווח ההון שנצמח ממכירת היחידה.

בכל מקרה, בעל היחידה לא יהיה זכאי להחזר מס או לזיכוי מס בגין המס ששילמה הקרן.

14.4.3 קרן פטורה - קרן שרווחיה והכנסותיה פטורים ממס ובעלי היחידות חייבים במס

הסדר המס הקבוע בפקודה לקרן נאמנות פטורה ולבעלי היחידות, עניינו במיזוי מלוא חבות המס של בעלי היחידות במישור בעל היחידה, ומשכך ניתן לקרן פטור מלא ממס על רווחיה.

1. מיסוי ברמת הקרן

מאחר והמיסוי על קרן נאמנות פטורה הוא מיסוי מלא ברמת בעל היחידה, נקבע פטור ממס על כל הכנסותיה ורווחיה של קרן נאמנות פטורה. הפטור האמור יחול על "הכנסה" כהגדרתה בפקודה. דהיינו, למעט שבח מקרקעין. כמו כן, יחולו על הקרן הפטורה הוראות סעיף 3(ח) לפקודה באשר לחבות במס על ריבית שלא נצברה בידה.

קרן נאמנות שהפכה לקרן פטורה ביום המעבר

הפכה קרן נאמנות לקרן נאמנות פטורה החל ביום המעבר, ובכדי ליצור חבות במס במעבר מסביבה חייבת לסביבה פטורה, יראו את נכסי הקרן שמכירתם חייבת במס, כנמכרים ביום שקדם ליום המעבר והמס המתחייב מהמכירה ישתלם על ידי הקרן במועד מאוחר יותר (המועד בו נמכרו הנכסים בפועל או עד יום 31.12.2004 לפי המקודם) כשהוא צמוד עד למועד התשלום.

באחריות מנהל הקרן לחשב את המס לתשלום ולציינו בדוח ההתאמה שיוגש לפקיד השומה עד שישולם.

2. מיסוי ברמת בעל היחידה**א. יחידה בידי יחיד וחבר בני אדם שהוראות חוק התיאומים והתקנות הדולריות אינן חלות עליו**

יחול שיעור מס של 25% על רווח הון הריאלי מפדיון/מכירת יחידה בקרן ועל מלוא הרווחים שחילקה הקרן לבעלי היחידות, בתנאי שמכירת היחידה היא רווח הון בידי הנישום.

הפסד שנוצר לבעל יחידה ממכירת יחידה בקרן נאמנות פטורה יותר בקיזוז בשיעור של 25% מגובה ההפסד "מס כנגד מס" כאמור בסעיף 105טו לפקודה.

סעיף 105יט לפקודה מעניק, בין היתר, סמכות לשר האוצר לקבוע מקרים בהם יראו ביחידות הקרן כנמכרות ונרכשות מחדש (מימוש רעיוני). טרם פורסמו תקנות בנושא זה.

ב. בעל יחידה בקרן שהפכה לקרן פטורה או מעורבת

כאמור בהוראות המעבר, באפשרות מנהל קרן נאמנות להחליט על שינוי סיווגה של קרן נאמנות החל ביום המעבר. במקרים בהם שונה סיווג הקרן לקרן נאמנות פטורה או מעורבת, יהיה המחיר המקורי של בעל היחידה, מחיר פדיון היחידה ביום 31/12/02 או המחיר המקורי, לפי הגבוה. לפיכך, יוכל בעל היחידה ליהנות מקיזוז הפסד שנוצר לו טרם היום הקובע רק כנגד רווח מאותה יחידה, והכל בתנאים ועל פי הוראות סעיף 105יג לפקודה (ראה לעניין זה חוזר מס הכנסה 22/2002 בעניין רווחים מניירות ערך נסחרים בבורסה).

נקבע המחיר המקורי לפי השווי ב-31/12/2002 יהיה יום זה יום הרכישה לצורך חישוב יתרת המחיר המקורי המתואם. נקבע המחיר המקורי לפי המחיר המקורי בפועל, יהיה יום הרכישה בפועל יום הרכישה לצורך חישוב יתרת המחיר המקורי המתואם.

הוראות נוספות באשר למחיר המקורי בידי בעל היחידה:

(א) יופחתו מהמחיר המקורי של בעל יחידה שרכש את היחידה לפני היום הקובע, רווחים שחולקו בתקופה שבין ה-12/6/2002 לבין ה-31/12/2002. הוראה זו תקפה גם לגבי מי שחלים עליו הוראות חוק התיאומים.

(ב) לפי תקנה 2(ג) לתקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירה נייר ערך הנסחר בבורסה או יחידה בקרן נאמנות), יש להפחית מהמחיר המקורי של בעל יחידה שרכש את היחידה לפני היום הקובע בקרן שהפכה לפטורה או מעורבת, רווחים שמקורם לפני היום הקובע ושחולקו לבעלי היחידות החל מהיום הקובע ועד ליום המכירה. לצורך קיום הקביעה האמורה, תפרסם קרן כאמור בכל מועד חלוקת רווחים את מקורם (לפני/אחרי יום המעבר).

ג. יחידה בידי מי שחלות עליו הוראות חוק התיאומים

יחולו ההוראות כפי שפורטו לעיל, בסעיף לגבי מיסוי בעל יחידה שהוראות חוק התיאומים אינן חלות עליו. בנוסף מאחר ומימוש השקעות בידי קרן נאמנות פטורה או מעורבת אינו גורר חבות במס בידי בעל היחידה באותה העת, נקבע בחוק התיאומים כי יראו יחידה כנמכרת מידי תקופה בידי נישום כאמור.

"התקופה" נקבעה בהתאם לסוג הנישום - בידי מוסד כספי בתום שנת הרכישה ובכל תום שנת מס שלאחריה, בידי נישום אחר בתום שנתיים שלאחר שנת הרכישה ובכל שלוש שנים שלאחריה.

כל מכירה ומכירה גוררת חבות במס באותה שנת מס. המחיר למכירה הבאה יהיה השווי שנקבע כתמורה במכירה האחרונה ויום הרכישה יהיה תום שנת המס בה בוצעה המכירה.

ד. פטור ממס על רווח הון ממכירת יחידה בקרן נאמנות פטורה

תקנות מס הכנסה (פטור ממס לתושב חוץ במכירת יחידה בקרן נאמנות פטורה), קובעות פטור ממס לתושב חוץ על רווח הון שנבע ממכירת יחידה ועל רווחים שחילקה קרן נאמנות אשר 90% מהשקעותיה לפחות, בכל אחד מימות השנה, הן מחוץ לישראל (בנכסים שאינם נכסים בישראל לפי סעיף 89 לפקודה). הפטור האמור ינתן לבעל יחידה שרכש את היחידה מחשבון תושב חוץ ורק לאחר שהתקבלה הודעה מהקרן כי עמדה בתנאי האמור בכל שנת מס החל ממועד רכישת היחידה בידי תושב החוץ ועד מועד המכירה של אותה יחידה. הקרן תפרסם מידי רבעון הודעה על מצב עמידתה בתנאים הנזכרים לעיל.

באחריות המפיץ לוודא כי אכן תושב החוץ עמד בתנאים המזכרים בפטור.

14.4.4 קרן מעורבת - קרן שרווחיה והכנסותיה חייבים במס חלקי ובעלי היחידות חייבים ביתרת המס

הסדר המס החל על קרן נאמנות מעורבת ובעל יחידה יחיד או חברה שאינם מיישמים את הוראות פרק ב' לחוק התיאומים מתייחס למיצוי חלקי של שיעורי המס ברמת בעל היחידה והשלמת השיעורים (עד למיצוי מלא) ברמת הקרן.

1. מיסוי בעל היחידות

הסדר המס לגבי בעל יחידה שהוא יחיד או חבר בני אדם שהוראות חוק התיאומים או הוראות התקנות הדולריות אינן חלות עליהם:

יחול שיעור מס של 15% על רווח ההון הריאלי מפדיון / מכירת יחידה בקרן ועל כל רווח שחילקה הקרן, מותנה בכך שרווח ממכירת היחידה אינו מהווה הכנסה מעסק בידי ושהיחידה אינה יחידה בעסק ושאינו תובע ניכוי הוצאות ריבית והפרשי הצמדה כנגד הכנסה או רווח כולו או חלקו.

קיזוז הפסד שנבע לבעל יחידה ממכירתה, יערך לפי שיעור של 15% מגובה הפסד ההון.

בעל יחידה שהוראות חוק התיאומים חלות עליו ימוסה בהתאם להנחיות שפורטו לעיל, לגבי בעל יחידה בקרן נאמנות פטורה.

הוראות באשר למחיר המקורי של בעל יחידה מעורבת, זהים לאלו שפורטו לעיל, לגבי קרן נאמנות פטורה.

2. מיסוי הקרן עצמה (רמת הקרן)

שיעורי המס המוטלים על בעלי יחידה בקרן נאמנות מעורבת אינם אותם שיעורי מס שהיו מוטלים על משקיע יחיד אילו השקיע ישירות בנכסי הקרן. לפיכך, נקבעו שיעורי מס משלימים ברמת הקרן. השיעורים שנקבעו משלימים את שיעורי המס החלים על הכנסות ורווחי יחידים.

כך, נקבע כי שיעור המס על רווח הון ממכירת ניירות ערך זרים ומריבית ודיבידנד מניירות ערך זרים בידי הקרן, הוא 24% ומדיבידנד אחר - 12%.

כמו כן, נקבעה לשר האוצר סמכות לקבוע בתקנות שיעור מס אחר שתתחייב בו הקרן על הכנסות ששיעור המס החל עליהם בידי יחיד עולה על 15%. עדיין לא פורסמו תקנות בנושא זה.

מלבד הקביעות באשר לחיוב במס במקרים מסויימים, נקבע פטור ממס על יתר הכנסות הקרן. הפטור האמור יחול על "הכנסה" כהגדרתה בפקודה, דהיינו למעט שבח מקרקעין. כמו כן, יחולו על הקרן המעורבת הוראות סעיף 3(ח) לפקודה באשר לחבות במס על ריבית שלא נצברה בידה.

3. קרן נאמנות שהפכה לקרן מעורבת ביום המעבר

הפכה קרן נאמנות לקרן נאמנות מעורבת, החל מיום המעבר, יראו את נכסיה שמכירתם חייבת במס כנמכרים ביום שלפני יום המעבר והמס המתחייב מהמכירה ישתלם על ידי הקרן במועד מאוחר יותר (המועד בו נמכרו הנכסים בפועל או מועד אחר שיקבע על ידי הנציבות לאחר פניית הקרן) כשהוא צמוד עד למועד התשלום. באחריות מנהל הקרן לחשב את המס ולציינו בדוח ההתאמה שיוגש לפקיד השומה עד שישולם.

14.4.5 חישוב רווח ההון לבעל היחידות

כאמור בתקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה או יחידה בקרן נאמנות), חישוב רווח ההון בידי בעל יחידה יערך בשיטת "נכנס ראשון יוצא ראשון" (FIFO). התקנות מאפשרות חישוב לפי ממוצע משוקלל נע בשנת המס 2003 בלבד. (להרחבה בנושא זה ראה חוזר מס הכנסה 22/2002 בנושא חישוב רווח ממכירת ניירות ערך נסחרים).

חישוב הסכום האינפלציוני

כאמור, בעל יחידה בקרן נאמנות פטורה או מעורבת חייב במס בשיעור של 25% או 15% בהתאמה, על רווח ההון הריאלי מפדיון היחידה. על פי הגדרת "מדד" בסעיף 105א לפקודה מתאפשר חישוב סכום אינפלציוני לפי שיעור עליית שער המטבע במקרים בהם הנכס נקוב במט"ח או שערכו צמוד למלוא שיעור עליית שער המטבע.

יתכנו מצבים בהם, ערכה של יחידה בקרן פטורה או מעורבת מושפע באופן מובהק משינויים בשערי מטבע ספציפי. מצב זה נכון בעיקר בקרנות אשר משקיעות את רוב נכסיהן (בניכוי הפרשות למס ולדמי ניהול) במטבע זר או בנכסים הצמודים לשער מטבע זר.

תקנות מס הכנסה (חישוב סכום אינפלציוני במכירת יחידה בקרן נאמנות), קובעות כי בעל יחידה ב"קרן נאמנות להשקעות חוץ" יחשב סכום אינפלציוני במכירת היחידה לפי שיעור השינוי בשער ה"מטבע העיקרי" שנקבע בקרן וזאת במקום שיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

"קרן נאמנות להשקעות חוץ" תחשב קרן נאמנות פטורה או מעורבת ש- 90% לפחות מהשקעותיה בכל שנת מס הן בנכסים שהסכום האינפלציוני בהן מחושב לפי שער המטבע העיקרי (השקעה במכשיר שערכו נקוב בשער המטבע או שערכו צמוד לשער המטבע) או הריבית משולמת לפי שער המטבע העיקרי.

שער המטבע העיקרי הוא אותו שער מטבע שבחרה הקרן להשקעותיה, כאמור, ופורסם בתשקיף הקרן. שער המטבע העיקרי יהיה שער מטבע אחד. בכל מקרה אחר, לרבות השקעות ביותר ממטבע עיקרי אחד, יהיה ה"מדד" הרלוונטי - מדד המחירים לצרכן.

קרן נאמנות להשקעות חוץ תהיה קרן אשר מרגע הקמתה ועד סוף ימיה, עמדה בתנאים. ברגע שהיתה חריגה מהתנאים, תחדל הקרן להיות "קרן נאמנות להשקעות חוץ" ולא תוכל לשוב להיות כזו. משמע, החל מאותו מועד, כל חישוב סכום אינפלציוני במכירה יערך לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן מהרכישה ועד למכירה.

במקרה כאמור בו שונה סיווג הקרן, יינתן דיווח מיידי, וחברי הבורסה ישנו את סיווגה לצורך חישוב סכום אינפלציוני ובעל היחידה שפדה לאחר החריגה, יחויב במס כפי שפדה קרן נאמנות שאינה קרן נאמנות להשקעות חוץ.

14.4.6 קרנות נאמנות תושבות חוץ

בהתאם לתקנות מס הכנסה (קביעת ניירות ערך זרים, והוראת שעה), מוגדרת יחידה בקרן נאמנות **תושבת חוץ**, שאישרה הרשות המוסמכת במדינה שבה הוצאה, כנייר ערך זר. המשמעות היא כי רווח מפדיון היחידה או מרווחים שחילקה הקרן חייבים במס בשיעור של 35% עד שנת המס 2006. לאחר שנת המס 2006 לא תחשב עוד היחידה בקרן כ"נייר ערך זר".

כאמור המיסוי על פי הפקודה של בעל יחידה בקרן נאמנות עד ליום ה-31.12.2006 (ולגבי קופת גמל ה-31.12.2005) הוא מיסוי ברמת בעל היחידה. לאחר ה-1.1.2007 ומהיותה של קרן כאמור מחזיקת נכסים עבור המשקיעים, החיוב במס של בעל היחידה יערך לפי השקעות הקרן והרווח יחושב בכל עת בה נמכרים נכסי הקרן.

14.4.7 תפעול וגביה

בהתאם לתקנות מס הכנסה (ניכוי משלומים ששולמו לבעל יחידה בקרן נאמנות), חובת הניכוי במקור מרווח הון ממכירת יחידה בקרן נאמנות מעורבת או פטורה חלה על המפיץ (חבר הבורסה דרכו נמכרת היחידה).

חובת הניכוי במקור מתשלום שמשולם לבעל היחידה (כגון: רווחים מחולקים) תחול על הקרן. בשנת המס 2003 ינכה המפיץ, דרכו מוחזקת היחידה, מס במקור מתמורת המכירה בשיעור של 0.5% בחצי שנת המס הראשונה ובשיעור של 1% בחצי שנת המס השנייה.

מובהר, כי מס זה אינו סופי וניתן יהיה להזדכות עליו במקרים בהם זכאי הנישום להחזר (רווח נמוך או הפסד). במקרים בהם חייב הנישום להגיש דוח לפקיד השומה על הכנסותיו, ילקח הניכוי במקור בשיעור האמור לצורך התחשבות המס הסופית.

14.4.8 טבלה מסכמת בעל היחידה

הנחה: רווח הון בידי בעל היחידה והיחידה אינה יחידה בעסק.

השיעורים מתייחסים לרווח ממכירת / פדיון היחידה ולהכנסות מחלוקת רווחים.

קרן מעורבת	קרן פטורה	קרן חייבת	
15%	25%	פטור	יחיד לא מעסק
15%	25%	36% רווחים 25% רווח הון ריאלי	חברה מחוץ לחוק התיאומים
36% - חברה 50% - יחיד	36% - חברה 50% - יחיד	36% - חברה 50% - יחיד	נישום בחוק התיאומים

14.5 רישום מניות למסחר בבורסה כמכירה - דיווח

14.5.1 הוראות החב"ק

ליחידים שלא דיווחו בעת הרישום וטרם מכרו את המניות, או שדיווחו רק במועד המכירה, יש לאפשר תיקון הדוחות לשנת הרישום ובחירה באופציה של תשלום בעת המכירה, אם יוכח לפקיד השומה כי אי הדיווח בשנת הרישום נעשה בתום לב.

לעניין זה לא יראו כתום לב את המקרים הבאים (הרשימה אינה סגורה).

1. בהצהרת הון שהוגשה לאחר הרישום לא הזכיר הנישום את המניות.
2. המניות הוקצו תמורת שירותים או נכסים שסיפק הנישום.
3. הנישום, מתוקף תפקידו או מקצועו, מכיר את ההוראות.

14.5.2 הפעלת האופציה של תשלום המס בעת המכירה לעניין סעיף 101, בהעדר בקשה מטעם הנישום לדחיית המס כנדרש - פס"ד רוזנבוים אברהם

במקרה שבנדון החזיק הנישום במניות אשר נרשמו למסחר בבורסה. לאחר רישומן למסחר בבורסה, העביר הנישום לחברה בשליטתו בעסקה פטורה ממס במסגרת סעיף 104 לפקודה; לבסוף, מכרה החברה בשליטתו את המניות שבנדון לצד שלישי, אך הפעם, במסגרת עסקה פטורה ממס, והפעם במסגרת צו מס הנכסה (פטור ממס על רווח הון ממכירת מניות), התשמ"ב-1982.

הנישום לא הגיש בקשה לדחיית אירוע המס החל בעת רישום המניות למסחר בבורסה כנדרש בסעיף 101 לחוק (בצרוף לדוח השנתי שלאחר רישום המניות בבורסה), על מנת לדחות את אירוע המס, למועד מכירת המניות על-ידו. לגופו של עניין טען, כי הגשת הבקשה הינה תנאי פורמלי אשר אין לעמוד עליו;

בית המשפט קבע כי: הכלל על פי סעיף (סעיף 101) הוא קביעת יום הרישום, רעיונית, כיום מכירת המניות; והחריג לו הוא בהגשת הבקשה לדחיית מועד זה לעת המימוש; ובהמשך:

"מכל זווית מבט אפשרית על הסעיף, חוזרת ועולה המסקנה המתחייבת ממנו, כי מי שרשם מניותיו הפרטיות למסחר בבורסה, מתחייב בתשלום המס על הרווחים שהצמיחו לו אלה עד מועד הרישום; כך, כאילו היווה הרישום מבחינתו אקט של מכירה, וכך, כל עוד לא ביקש הנישום בהזדמנות ראשונה, קרי, עם הגשת דוחו העוקב לפקיד השומה, לחרוג מכלל זה ולדחות חיובו במס לעת מימוש מניותיו אלה.

לא מצאתי בסיס בראיות ובטיעונים המשפטיים שבאו בפני, לפרש אחרת את הסעיף נשוא הדיון, והתוצאה היא שהמערער לא יוכל לבחור היום באופציה של קביעת מועד חיובו במס על המניות נשוא הערעור, עד מועד מכירתן. מה עוד, כאשר ממילא חלף עבר לו מועד זה, לפני זמן רב ובטרם פנה אל המשיב בבקשה כאמור. היינו, בית המשפט קבע כי אין מדובר בתנאי פורמלי גרידא שאין לעמוד עליו, ואם לא ביקש הנישום כן בהזדמנות הראשונה, הרי שלא יזכה לדחיית אירוע המס כאמור.

14.5.3 תיקון סעיף 101 לפקודה - סגירת פרצת מיסוי

תיקון 123 לפקודת מס הכנסה בתחולה מיום 1 בינואר 2000 תיקן את סעיף 101(ב) לפקודה וקובע:

"נמכרו המניות לאדם (להלן - המקבל), כשעל המכירה חל פטור ממס או שהמכירה לא חוייבה במס - לא יראו בכך מכירה; מכר אותן המקבל - יראו בכך מכירה לראשונה".

בדברי ההסבר לתיקון כפי שפורסמו בחוזר מ"ה 4/01 נקבע:

הוראה זו באה להבהיר את הוראות סעיף 101(ב) לפקודה באופן שכל העברה שהופטרה ממס או שלא חויבה במס (למשל: מתנה לקרוב או העברת נכס על פי הוראות סעיף 104 לפקודה) לא תחשב כ"מכירה" ולכן לא יוטל מס על המעביר על פי הוראות סעיף 101 בעת העברת המניה לפי סעיף 104. עם זאת, כאשר מקבל המניה (הקרוב שקיבל את המניה או החברה קולטת הנכס על פי הוראות סעיף 104, למשל) ימכור את המניה, יראו בכך "מכירה לראשונה" והוא יהיה חייב במס ללא אפשרות להנות מצו מס הכנסה (פטור ממס על רווח הון ממכירת מניות), התשמ"ב-1981. הרחבה כאמור נועדה להבהיר את כוונת המחוקק ולמנוע הפחתות מס בלתי נאותות.

14.6 מניות שהוחזקו לפני רישומן למסחר בבורסה בישראל ומחוז לישראל - סעיף 101 והשפעת הרפורמה במס

על פי הדין הקיים ערב כניסת הרפורמה, רישום מניות למסחר בבורסה בישראל חייב במס בהתאם להוראות סעיף 101 לפקודת מס הכנסה. סעיף 101 קובע שלושה מסלולים אפשריים לחישוב המס החל על מחזיק המניות:

- (1) חבות במס רווח הון ביום הרישום למסחר בבורסה בישראל וכך ביום מכירת המניות יחול פטור ממס על פי סעיף 97(ג).
- (2) חבות במס רווח הון ביום מכירת המניות בפועל וחישוב המס על פי התמורה שהתקבלה בידי המוכר ביום המכירה.
- (3) חבות במס רווח הון ביום המכירה בפועל וחישוב המס לפי המחיר ביום הרישום כאשר לסכום זה יתווספו ריבית והפרשי הצמדה בהתאם לסעיף 159א(א).
- בכדי שחבות המס תחול לפי סעיפים 2 ו-3 כאמור לעיל על בעל המניות לבקש שהרישום לא ייחשב כמכירה בדוח העוקב שיגיש לפי סעיף 131 לאחר הרישום.
- כמו כן, שיעור המס שיחול בשלושת המסלולים הינו שיעור המס השולי לגבי יחיד ו- 36% לגבי חברה שלא חל עליה חוק התיאומים.
- במסגרת הרפורמה במס ההכנסה חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב-2002 (להלן - החוק), תוקן סעיף 101 ונקבע בו כדלקמן:

(1) חיוב במס רווח הון - רישום מניות בבורסה בחו"ל

במסגרת הרפורמה הורחבה תחולת הסעיף כך שיחול גם לענין מניותיה של חברה תושבת ישראל **בבורסה מחוץ לישראל**.

כמו כן, הסעיף יחול על **רישום זכויות למניה** בבורסה בישראל או רישום הזכויות כאמור של חברה תושבת ישראל בבורסה מחוץ לישראל.

(2) שיעורי המס על רווח ההון

שיעור המס שיחול על רווח ההון ברישום או במכירה הינו לפי סעיפים 91(ב) שיעור של 25% על הרווח הריאלי או שיעור של 15% על הרווח הריאלי, לפי סעיף 105 ב. לפקודה.

השיעור יקבע בהתאם למסלול שבו בחר בעל המניות:

אם בחר בעל המניות בחיוב במס לפי יום הרישום או דחה את תשלום המס ליום המכירה וחזר בו מבקשתו - יחול שיעור מס של 15% על הרווח הריאלי מיום הרישום ועד ליום המכירה ושיעור של 25% מיום הרכישה ועד ליום הרישום. כאשר בחר בעל המניות בדחיית המס וחיוב ביום המכירה ולא חזר בו שיעור המס שיחול הינו 25% על הרווח הריאלי מיום הרכישה ועד למכירה.

(3) הוראות מעבר

במסגרת הרפורמה נקבעו הוראות מעבר לגבי תחולת סעיף 101 לפקודת מס הכנסה על בעלי מניות שהחזיקו בניירות הערך ערב רישומן למסחר ואשר נרשמו למסחר לפני היום הקובע (1.1.2003) או לאחריו.

חבות המס ושיעור המס אשר יחולו על בעל המניות יהיה בהתאם למסלול המס שבחר, להלן טבלה המרכזת את המסלולים האפשריים ושיעורי המס שיחולו:

חלופה ג'	חלופה ב'	חלופה א'	
חוב בעל המניות ביום המכירה בפועל	חוב בעל המניות ביום המכירה בפועל לפי המחיר ביום הרישום	חוב בעל המניות ביום הרישום	
			רישום המניות לפני 1.1.2003
חוב במס מיום הרכישה ועד ליום הקובע לפי שיעור המס השולי יחיד - עד 50% חברה - 36%	חוב לפי שיעור המס השולי יחיד - עד 50% חברה - 36% בתוספת ריבית והפרשי הצמדה.	חוב לפי שיעור המס השולי יחיד - עד 50% חברה - 36%	רווח הון מיום הרכישה ועד ליום הרישום
	פטור ממס	פטור ממס	רווח ההון מיום הרישום ועד ליום הקובע (1.1.2003)
חוב במס בשיעור של 25% הן ליחיד והן לחברה.	חוב במס של 15% (אם לא דרש הוצ' מימון). מחיר מקורי - יקבע לפי ממוצע ערכה של המניה בבורסה בשלושת ימי המסחר האחרונים של שנת 2002.	חוב במס של 15% (אם לא דרש הוצ' מימון). מחיר מקורי - יקבע לפי ממוצע ערכה של המניה בבורסה בשלושת ימי המסחר האחרונים של שנת 2002.	רווח ההון מהיום הקובע ועד ליום המכירה בפועל
			רישום המניות לאחר 1.1.2003
חוב לפי שיעור המס השולי יחיד - עד 50% חברה - 36%	חוב לפי שיעור המס השולי יחיד - עד 50% חברה - 36% בתוספת ריבית והפרשי הצמדה.	חוב לפי שיעור המס השולי יחיד - עד 50% חברה - 36%	רווח ההון מיום הרכישה ועד ליום הקובע
חוב במס מהיום הקובע ועד ליום המכירה בשיעור מס של 25% הן ליחיד והן לחברה.	שיעור מס של 25% הן ליחיד והן לחברה.	שיעור מס של 25% הן ליחיד והן לחברה.	רווח ההון מהיום הקובע ועד לרישום
	שיעור מס של 15% (אם לא דרש הוצ' מימון) המחיר המקורי - כאמור לעיל.	שיעור מס של 15% (אם לא דרש הוצ' מימון) המחיר המקורי - כאמור לעיל.	רווח ההון מיום הרישום ועד למכירה

(*) הסעיף חל על נישום יחיד או חברה שלא חל עליה חוק התיאומים בשל אינפלציה.

14.7 קביעת העלות של ניירות ערך - פיפו, ליפו, ממוצע נע, זיהוי ספציפי

להלן מכתב של לשכת רואי חשבון אל מר גרי אגרון, סגן נציב מס הכנסה, מיום 22.6.94:

בפגישתך עם ועדת המסים בלשכה מיום 22.6.94 אמרת כי דעתך היא שכאשר לאדם יש ניירות ערך שנקנו בתאריכים שונים ובעלויות שונות, זכאי הוא לקבוע בכל מקרה של מכירה חלקית את עלות ניירות הערך שמכר לפי השיטה שהוא נוקט בה הינו: פיפ"ו, ליפ"ו, ממוצע או זיהוי ספציפי. הן לגבי ניירות ערך סחירים והן לעניין ניירות אחרים, בין לצורך חוק התיאומים ובין שלא במסגרת חוק התיאומים.

נודך אם תואיל לאשר לנו עמדתכם, כדי שנוכל להביאה לידיעת החברים.

ותשובתו של מר גרי אגרון, מיום 6.7.94 :

הריני לאשר כי עמדתנו בנושא שבנדון תואמת את האמור במכתבך אלי מיום 22.6.94, זאת בהעדר קביעה חוקית אחרת.

החל משנת 2003 ואילך :

בתקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה או יחידה בקרן נאמנות), התשס"ג-2002, כלומר לגבי מי שלא חלות לגביו הוראות חוק התיאומים, נקבע כדלקמן :

לגבי שנת 2003 ואילך : המחיר המקורי ויום הרכישה ייקבעו על פי סדר רכישתם, מהראשון לאחרון (כלומר פיפ"ו), אלא אם כן ניתן להוכיח את יום הרכישה והמחיר המקורי הספציפי של נייר הערך הנמכר.

לגבי שנת 2003 בלבד : ניתן לחשב את רווח ההון במכירת ניירות ערך זהים שנרכשו במועדים שונים, כך שהמחיר המקורי בקביעת הרווח יהיה המחיר המקורי המשוקלל. במקרה זה, המחיר המקורי המשוקלל של תום שנת 2003 והיום האחרון של רכישת נייר ערך זהה בשנת 2003, יהיה המחיר המקורי ויום הרכישה, בהתאמה.